

32006R1287

2.9.2006.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 241/1

UREDBA KOMISIJE (EZ) br. 1287/2006

od 10. kolovoza 2006.

o provedbi Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s obvezom vođenja evidencija investicijskih društava, izvještavanjem o transakcijama, transparentnosti tržišta, uvrštavanjem financijskih instrumenata za trgovanje i određenim pojmovima za potrebe navedene Direktive

(Tekst značajan za EGP)

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

Odredbe o nekim aspektima vođenja evidencija i izvještavanja o transakcijama, transparentnosti i robnim izvedenicama imaju malo dodirnih točaka s nacionalnim zakonodavstvom i detaljnim zakonima koji uređuju odnose s klijentima.

uzimajući u obzir Direktivu 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata te o izmjeni direktiva Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/22/EEZ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 4. stavak 1. točku 2., članak 4. stavak 1. točku 7. i članak 4. stavak 2., članak 13. stavak 10., članak 25. stavak 7., članak 27. stavak 7., članak 28. stavak 3., članak 29. stavak 3., članak 30. stavak 3., članak 40. stavak 6., članak 44. stavak 3., članak 45. stavak 3., članak 56. stavak 5. i članak 58. stavak 4.,

budući da:

(1) Direktivom 2004/39/EZ uspostavlja se opći okvir za regulatorni sustav financijskih tržišta u Zajednici, kojim se, između ostalog, određuju: uvjeti poslovanja investicijskih društava pri pružanju investicijskih i pomoćnih usluga te obavljanju investicijskih aktivnosti; organizacijski zahtjevi (uključujući obveze vođenja evidencija) za investicijska društva koja obavljaju takve usluge i aktivnosti na profesionalnoj osnovi te za uređena tržišta; zahtjevi povezani s izvještavanjem u vezi transakcija financijskim instrumentima te zahtjevi vezani uz transparentnost transakcija dionicama.

(2) Prikladno je da odredbe ove Uredbe imaju zakonodavni oblik kako bi se osigurao usklađeni sustav u svim državama članicama, potaknulo integriranje tržišta te prekogranično pružanje investicijskih i pomoćnih usluga, kao i potaknula daljnja konsolidacija jedinstvenog tržišta.

(3) Detaljni i u potpunosti usklađeni zahtjevi transparentnosti i pravila koja uređuju izvještavanje o transakcijama na primjeren način osiguravaju istovjetne tržišne uvjete i nesmetano poslovanje tržišta vrijednosnih papira u Zajednici, te olakšavaju učinkovito integriranje tih tržišta. Neki aspekti vođenja evidencija su međusobno usko povezani budući da se za njih upotrebljavaju jednaki pojmovi koji su određeni za izvještavanje o transakcijama i transparentnosti.

(4) Okvir uspostavljen Direktivom 2004/39/EZ kojom se uređuju zahtjevi u vezi s izvještavanjem o transakcijama koje se odnosi na transakcije financijskim instrumentima, ima za cilj osigurati da relevantna nadležna tijela budu na odgovarajući način obaviještena o transakcijama koje su predmetom njihovog nadzora. U tu svrhu je potrebno osigurati da se od svih investicijskih društava dobije jedan skup podataka s minimalnim odstupanjima među državama članicama kako bi se što je moguće više smanjio opseg različitih obveza izvještavanja prilikom prekograničnog poslovanja te čim više povećao opseg podataka koje imaju nadležna tijela za moguću razmjenu podataka s drugim nadležnim tijelima. Cilj navedenih mjera je također osigurati da nadležna tijela budu u mogućnosti ispuniti svoje obveze iz navedene Direktive što je moguće brže i učinkovitije.

(5) Okvir uspostavljen Direktivom 2004/39/EZ kojom se uređuju zahtjevi transparentnosti u vezi s dionicama koje su uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu, ima za cilj na odgovarajući način osigurati informiranost ulagatelja o točnoj razini stvarnih i potencijalnih transakcija navedenim dionicama, bez obzira odvijaju li se navedene transakcije na uređenim tržištima, multilateralnim trgovinskim platformama (dalje u tekstu MTP), preko sistematskih internalizatora ili izvan tih mjesta trgovanja. Ti su zahtjevi dio šireg okvira pravila, čija je namjena

⁽¹⁾ SL L 145, 30.4.2004., str. 1. Direktiva kako je izmijenjena Direktivom 2006/31/EZ (SL L 114, 27.4.2006., str. 60.).

poticanje natjecanja između mjesta trgovanja za izvršavanje usluga s ciljem povećavanja izbora za ulagatelje, poticanja inovacija, smanjivanja troškova transakcija i povećanja učinkovitosti postupka formiranja cijena na razini cjelokupne Zajednice. Visok stupanj transparentnosti ključan je dio navedenog okvira kako bi se osigurala podjednake mogućnosti tržišnog natjecanja svim mjestima trgovanja, da fragmentacija likvidnosti ne bi imala ograničavajući utjecaj na formiranje cijena te tako štetila ulagateljima. S druge strane, Direktiva priznaje mogućnost postojanja okolnosti u kojima je potrebno dopustiti izuzeće od obveza osiguravanja transparentnosti prije trgovanja ili odgodu obveze transparentnosti nakon trgovanja. Ovom se uredbom detaljno uređuju navedene okolnosti, poštujući potrebu da se osigura visoka razina transparentnosti te da se istodobno osigura da likvidnost na mjestima trgovanja i drugdje ne bude ograničena kao nenamjeravana posljedica obveze objavljivanja transakcija te time javnog objavljivanja rizičnih pozicija

- (6) Za potrebe odredbi o vođenju evidencija, pozivanje na vrstu naloga treba shvatiti kao pozivanje na njegov status limitiranog naloga, tržišnog naloga ili nekog drugog naloga posebne vrste. Za potrebe odredbi o vođenju evidencija, upućivanje na vrstu naloga ili transakcije treba shvatiti kao upućivanje na naloge za upis vrijednosnih papira odnosno upućivanje na upis vrijednosnih papira, ili nalog za izvršenje opcije odnosno izvršavanje opcije, ili slične naloge ili transakcije klijenata.
- (7) U ovoj fazi nije potrebno detaljno odrediti ili propisati vrstu, narav i strukturu mjera za razmjenu informacija između nadležnih tijela.
- (8) Ako se u razumnom roku ne postupi prema obavijesti nadležnog tijela u vezi s alternativnim određivanjem najrelevantnijeg tržišta u smislu likvidnosti, ili ako se nadležno tijelo ne slaže s izračunom drugog nadležnog tijela, navedena nadležna tijela moraju nastojati ishoditi rješenje. Nadležna tijela imaju mogućnost, ovisno o slučaju, riješiti sporno pitanje u okviru Odbora europskih regulatora za vrijednosne papire.
- (9) Nadležna tijela moraju uskladiti pripremu i uspostavljanje mjera za međusobnu razmjenu informacija o transakcijama. Nadležna tijela također mogu navedena pitanja riješiti u okviru Odbora europskih regulatora za vrijednosne papire. Nadležna tijela izvještavaju Komisiju koja obavještava Europski odbor za vrijednosne papire o tim mjerama. Pri usklađivanju, nadležna tijela moraju voditi računa o potrebi učinkovitog nadziranja aktivnosti investicijskih društava kako bi se osiguralo da posluju pošteno, pravedno i u skladu s pravilima struke te na način koji promiče integritet tržišta Zajednice, o potrebi da se odluke temelje na temeljitoj analizi troškova i koristi, potrebi da se podaci o transakcijama koriste samo za

primjereno obavljanje funkcija nadležnih tijela te konačno o potrebi postojanja učinkovitih i odgovornih mjera upravljanja svim zajedničkim sustavima za koje se smatra da bi bile potrebne.

- (10) Primjereno je uspostaviti kriterije za određivanje kada je poslovanje uređenog tržišta u državi članici domaćinu od značajne važnosti te posljedice tog statusa na takav način kojim bi se izbjeglo obvezivanje uređenog tržišta da odgovara ili bude predmet nadzora više od jednog nadležnog tijela, ako inače ne postoji takva obveza.
- (11) ISO 10962 (kod za klasificiranje financijskih instrumenata) je primjer jedinstvenog međunarodno prihvaćenog standarda za klasifikaciju financijskih instrumenata.
- (12) Ako nadležna tijela odobre izuzeća u vezi sa zahtjevima za transparentnost prije trgovanja ili dopuste odgodu ispunjavanja obveza transparentnosti nakon trgovanja, moraju tretirati sva uređena tržišta i multilateralne trgovinske platforme na jednak i nediskriminirajući način, tako da izuzeće ili odgoda budu odobreni svim uređenim tržištima i multilateralnim trgovinskim platformama kojima je izdano odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2004/39/EZ, ili niti jednom. Nadležna tijela koja odobravaju izuzeće ili odgodu ne smiju nametati dodatne zahtjeve.
- (13) Primjereno je uzeti u obzir da je cilj algoritma trgovanja kojim upravlja uređeno tržište ili MTP obično što je moguće više povećati volumen trgovanja, no moraju biti mogući i drugi algoritmi trgovanja.
- (14) Izuzeće od zahtjeva transparentnosti prije trgovanja iz članka 29. ili 44. Direktive 2004/39/EZ koje odobrava nadležno tijelo, ne bi smjelo omogućiti investicijskim društvima izbjegavanje navedenih obveza vezanih uz transakcije likvidnim dionicama koje su sklopila na bilateralnoj osnovi u skladu s pravilima uređenog tržišta ili MTP-a, pri čemu bi te transakcije, ako bi bile izvršene mimo pravila uređenih tržišta ili MTP-a, morale ispunjavati zahtjeve o objavi ponuda iz članka 27. navedene Direktive.
- (15) Potrebno je smatrati da aktivnost ima značajnu komercijalnu ulogu za investicijsko društvo, ako je ta aktivnost značajan izvor prihoda ili značajan izvor troškova. Ocjena značaja u navedenom smislu mora u svakom slučaju uzeti u obzir opseg u kojem se aktivnost zasebno obavlja ili organizira, monetarnu vrijednost aktivnosti i njezin komparativni značaj u odnosu na

cjelokupno poslovanje društva te ukupnu djelatnost društva na tržištu na kojem posluje u vezi s dotičnom dionicom. Mora biti moguće smatrati aktivnost značajnim izvorom prihoda društva čak i ako su u određenom slučaju relevantni samo jedan ili dva navedena čimbenik

(16) Za potrebe Direktive 2004/39/EZ, za dionice kojima se ne trguje na dnevnoj osnovi ne bi se trebalo smatrati da imaju likvidno tržište. Međutim, iznimno, ako se zbog razloga u vezi s održavanjem urednog tržišta ili više sile obustavi trgovanje nekom dionicom te se stoga navedenom dionicom ne trguje nekoliko dana trgovanja, to ne mora značiti da se za dionicu ne može smatrati da ima likvidno tržište.

(17) Zahtjev za objavljivanjem određenih ponuda, naloga ili transakcija u skladu s člancima 27., 28., 29., 30., 44. i 45. Direktive 2004/39/EZ i ovom Uredbom ne smije spriječiti uređena tržišta i multilateralne trgovinske platforme da od svojih članova ili sudionika zahtijevaju objavu drugih takvih informacija.

(18) Informacije koje moraju biti dostupne što je moguće bliže stvarnom vremenu moraju biti dostupne što je tehnički brže moguće, uz poštivanje razumne mjere učinkovitosti i izdataka za sustave od strane dotične osobe. Informacije moraju biti objavljene blizu trominutnog ograničenja samo u iznimnim slučajevima gdje raspoloživi sustavi ne omogućuju objavu u kraćem roku.

(19) Za potrebe odredbi ove Uredbe koje se odnose na uvrštenje za trgovanje na uređenom tržištu prenosivog vrijednosnog papira iz članka 4. stavka 1. točke 18. podtočke (c) Direktive 2004/39/EZ, a u slučaju vrijednosnog papira za potrebe Direktive 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili prilikom uvrštavanja u trgovanje te o izmjeni Direktive 2001/34/EZ ⁽¹⁾, potrebno je smatrati da postoje dostatne javno dostupne informacije neophodne za vrednovanje financijskog instrumenta.

(20) Uvrštavanje udjela koje izdaju subjekti za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire za trgovanje na uređenom tržištu ne smije omogućiti izbjegavanje relevantnih odredbi Direktive Vijeća 85/611/EEZ od 20. prosinca 1985. o usklađivanju zakona i drugih

propisa o subjektima za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) ⁽²⁾, a posebno članke od 44. do 48. navedene Direktive.

(21) Izvedeni financijski instrument potrebno je smatrati financijskim instrumentom u skladu s točkom 7. odjeljka C Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ samo ako se odnosi na robu i ispunjava kriterije iz ove Uredbe u vezi s utvrđivanjem treba li se za ugovor smatrati da ima karakteristike drugih izvedenih financijskih instrumenata te da nema komercijalnu namjenu. Izvedeni financijski instrument potrebno je smatrati financijskim instrumentom u skladu s točkom 10. odjeljka C navedenog Priloga samo ako se odnosi na temeljnu imovinu iz točke 10. odjeljka C ili ove Uredbe te ispunjava kriterije iz ove Uredbe za utvrđivanje treba li se za ugovor smatrati da ima karakteristike drugih izvedenih financijskih instrumenata.

(22) Može se očekivati da će izuzeća iz Direktive 2004/39/EZ koja se odnose na trgovanje za vlastiti račun ili na trgovanje ili pružanje drugih investicijskih usluga u vezi s robnim izvedenicama obuhvaćenim točkama 5., 6. i 7. odjeljka C Priloga I. navedenoj Direktivi ili izvedenicama obuhvaćenim točkom 10. odjeljka C navedenog Priloga isključiti značajan broj komercijalnih proizvođača i potrošača energije i drugih roba, uključujući dobavljače energije, trgovce robom i njihove podružnice iz područja primjene navedene Direktive te se stoga od tih sudionika neće očekivati da primjenjuju testove iz ove Uredbe čiji je cilj određivanje jesu li ugovori kojima trguju financijski instrumenti.

(23) U skladu s točkom 7. odjeljka B Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ, investicijska društva mogu iskoristiti slobodu pružanja pomoćnih usluga u državi članici koja nije njihova matična država članica pružanjem investicijskih usluga i aktivnosti te pomoćnih usluga one vrste koja je obuhvaćena odjeljcima A ili B tog Priloga u vezi s temeljnom imovinom izvedenica uključenih u točke 5., 6., 7. i 10. odjeljka C tog Priloga, kada su iste povezane s pružanjem investicijskih ili pomoćnih usluga. Na temelju toga, društvo koje obavlja investicijske usluge ili aktivnosti i povezano trgovanje promptnim ugovorima, moralo bi moći iskoristiti slobodu pružanja pomoćnih usluga u vezi s navedenim povezanim trgovanjem.

(24) Pojam robe ne bi smio utjecati ni na jednu drugu definiciju tog pojma u nacionalnom zakonodavstvu i drugom zakonodavstvu Zajednice. Testovi za utvrđivanje treba li za ugovore smatrati da imaju karakteristike drugih izvedenih financijskih instrumenata te da nemaju komercijalnu namjenu moraju se koristiti samo s ciljem utvrđivanja jesu li ugovori obuhvaćeni točkama 7. ili 10. odjeljka C Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ.

⁽¹⁾ SL L 345, 31.12.2003., str. 64.

⁽²⁾ SL L 375, 31.12.1985., str. 3. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2005/1/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 79, 24.3.2005., str. 9.).

- (25) Potrebno je smatrati da se izvedeni financijski instrument odnosi na robu ili drugi čimbenik kada postoji neposredna veza između ugovora i relevantne temeljne robe ili čimbenika. Izvedeni financijski instrument na cijenu robe potrebno je stoga smatrati izvedenim financijskim instrumentom koji se odnosi na robu, dok izvedeni financijski instrument na troškove prijevoza robe nije potrebno smatrati izvedenim ugovorom koji se odnosi na robu. Izvedenica koja se odnosi na robnu izvedenicu kao što je primjerice opcija na robnu budućnosnicu (izvedenica koja se odnosi na izvedenicu) je posredno ulaganje u robu te se stoga ipak mora smatrati robnom izvedenicom za potrebe Direktive 2004/39/EZ.
- (26) Pojam robe ne bi trebao uključivati usluge ili druge stavke koje nisu roba, kao što su valute ili prava na nekretninama, ili koje su u cijelosti nematerijalne.
- (27) U pogledu tehničkih savjeta zatraženo je mišljenje Odbora europskih regulatora za vrijednosne papire, koji je osnovan Odlukom Komisije 2001/527/EZ ⁽¹⁾.
- (28) Mjere iz ove Uredbe u skladu su s mišljenjem Europskog odbora za vrijednosne papire,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE 1.

OPĆENITO

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom utvrđuju detaljna pravila za provedbu članka 4. stavka 1. točke 2., članka 4. stavka 1. točke 7., članka 13. stavka 6., članaka 25., 27., 28., 29., 30., 40., 44., 45., 56. i 58. Direktive 2004/39/EZ.

2. Članci 7. i 8. ove Uredbe primjenjuju se na društva za upravljanje u skladu s člankom 5. stavkom 4. Direktive 85/611/EEZ.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeći pojmovi:

1. „roba” znači bilo koja roba zamjenjive naravi koju je moguće dostaviti, uključujući metale i njihove rude i legure, poljoprivredne proizvode te energiju kao što je primjerice električna energija;

2. „izdavatelj” znači svaki subjekt koji izdaje prenosive vrijednosne papire i, ovisno o slučaju, druge financijske instrumente;
3. „izdavatelj iz Zajednice” znači izdavatelj koji ima registrirano sjedište u Zajednici;
4. „izdavatelj iz treće države” znači izdavatelj koji nije izdavatelj iz Zajednice;
5. „uobičajeno vrijeme trgovanja” za mjesto trgovanja ili investicijsko društvo znači vrijeme koje mjesto trgovanja ili investicijsko društvo unaprijed odredi i javno objavi kao svoje vrijeme trgovanja;
6. „portfeljno trgovanje” znači transakcija s više vrijednosnih papira, pri čemu su ti vrijednosni papiri grupirani te se s njima trguje kao s jedinstvenom jedinicom po određenoj referentnoj cijeni;
7. „relevantno nadležno tijelo” za financijski instrument znači nadležno tijelo najrelevantnijeg tržišta financijskih instrumenata u smislu likvidnosti za taj financijski instrument;
8. „mjesto trgovanja” znači uređeno tržište, MTP ili sistematski internalizator koji kao takvi djeluju u tom svojstvu i, ovisno o slučaju, sustav izvan Zajednice sa sličnim funkcijama kao uređeno tržište ili MTP;
9. „promet” u vezi s financijskim instrumentom znači zbroj rezultata dobivenih množenjem broja jedinica tog instrumenta kojim međusobno trguju kupci i prodavatelji tijekom određenog vremenskog razdoblja, sukladno transakcijama koje su se odvijale na mjestu trgovanja ili drugdje, s cijenom jedinice koja se primjenjuje u svakoj takvoj transakciji;
10. „transakcije financiranja vrijednosnih papira” znači pozajmljivanje dionica ili drugih financijskih instrumenata drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, repo ugovor ili obrnuti repo ugovor ili druge transakcije koje uključuju kupnju financijskog instrumenta i njegovu ponovnu prodaju ili druge transakcije koje uključuju prodaju financijskog instrumenta i njegovu ponovnu kupnju.

Članak 3.

Transakcije povezane s jednom dionicom u portfeljnom trgovanju i transakcije prosječne cijene ponderirane količinom

1. Transakcija povezana s jednom dionicom u portfeljnom trgovanju smatra se, za potrebe članka 18. stavka 1. točke (b) podtočke ii., transakcijom koja podliježe uvjetima različitim od trenutne tržišne cijene.

Također se smatraju transakcijom, za potrebe članka 27. stavka 1. točke (b), kada je zamjena dionica određena drugim čimbenicima osim trenutne tržišne vrijednosti dionice.

⁽¹⁾ SL L 191, 13.7.2001., str. 43.

2. Transakcija prosječne cijene ponderirane količinom smatra se, za potrebe članka 18. stavka 1. točke (b) podtočke ii., transakcijom koja podliježe uvjetima različitim od trenutne tržišne cijene i, za potrebe članka 25., nalogom koji podliježe uvjetima različitim od trenutne tržišne cijene.

Također se smatra transakcijom, za potrebe članka 27. stavka 1. točke (b), kada je zamjena dionica određena drugim čimbenicima osim trenutne tržišne vrijednosti dionice.

Članak 4.

Pozivanje na dan trgovanja

1. Pozivanje na dan trgovanja u vezi s mjestom trgovanja ili u vezi s informacijama nakon trgovanja koje je potrebno objaviti u skladu s člancima 30. ili 45. Direktive 2004/39/EZ vezano uz dionicu, smatra se pozivanjem na bilo koji dan tijekom kojeg je dotično mjesto trgovanja otvoreno za trgovanje.

Pozivanje na otvaranje dana trgovanja smatra se pozivanjem na početak uobičajenog vremena trgovanja na mjestu trgovanja.

Pozivanje na podne tijekom dana trgovanja smatra se pozivanjem na podne u vremenskoj zoni gdje se nalazi mjesto trgovanja.

Pozivanje na kraj dana trgovanja smatra se pozivanjem na završetak uobičajenog vremena trgovanja.

2. Pozivanje na dan trgovanja u vezi s najrelevantnijim tržištem u smislu likvidnosti za dionicu ili u vezi s informacijama nakon trgovanja koje je potrebno objaviti u skladu s člankom 28. Direktive 2004/39/EZ vezano uz dionicu, smatra se pozivanjem na bilo koji dan uobičajenog trgovanja na mjestima trgovanja tog tržišta.

Pozivanje na otvaranje dana trgovanja smatra se pozivanjem na najraniji početak uobičajenog trgovanja tom dionicom na mjestima trgovanja tog tržišta.

Pozivanje na podne tijekom dana trgovanja smatra se pozivanjem na podne u vremenskoj zoni tog tržišta.

Pozivanje na kraj dana trgovanja smatra se pozivanjem na najkasniji prestanak uobičajenog trgovanja tom dionicom na mjestima trgovanja tog tržišta.

3. Pozivanje na dan trgovanja u vezi s promptnim ugovorom za potrebe članka 38. stavka 2. smatra se pozivanjem na bilo koji dan uobičajenog trgovanja tim ugovorom na mjestima trgovanja.

Članak 5.

Pozivanje na transakciju

Za potrebe ove Uredbe, pozivanje na transakciju je pozivanje samo na kupnju i prodaju financijskog instrumenta. Za potrebe

ove Uredbe, osim poglavlja II., kupnja i prodaja financijskog instrumenta ne uključuje sljedeće:

- (a) transakcije financiranja vrijednosnih papira;
- (b) izvršavanje opcija ili pokrivenih varanata;
- (c) transakcije na primarnim tržištima (kao što su izdavanje, raspodjela ili upis) financijskim instrumentima iz članka 4. stavka 1. točke 18. podtočaka (a) i (b) Direktive 2004/39/EZ.

Članak 6.

Prvo uvrštenje dionice za trgovanje na uređenom tržištu

Za potrebe ove Uredbe, prvo uvrštenje dionice za trgovanje na uređenom tržištu iz članka 40. Direktive 2004/39/EZ smatra se izvršenim ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) dionica prije toga nije bila uvrštena za trgovanje na uređenom tržištu;
- (b) dionica je prije toga bila uvrštena za trgovanje na uređenom tržištu, ali je isključena iz trgovanja na svim uređenim tržištima na kojima je bila uvrštena.

POGLAVLJE II.

VOĐENJE EVIDENCIJE: NALOZI KLIJENATA I TRANSAKCIJE

Članak 7.

(Članak 13. stavak 6. Direktive 2004/39/EZ)

Vođenje evidencije o nalogima klijenata i o odlukama o trgovanju

O svakom nalogu kojeg zaprimi od klijenta te o svakoj odluci o trgovanju koju donese u sklopu pružanja usluge upravljanja portfeljem, investicijsko društvo bez odgode evidentira sljedeće podatke, u mjeri u kojoj se oni odnose na predmetni nalog ili odluku o trgovanju:

- (a) ime ili drugu oznaku klijenta;
- (b) ime ili drugu oznaku bilo koje druge osobe koja djeluje u ime klijenta;

(c) podatke iz točaka 4., 6. i od 16. do 19. tablice 1. Priloga I.;

(d) obilježje naloga, ako njegova namjena nije kupnja ili prodaja;

(e) vrstu naloga;

(f) bilo kakve druge pojedinosti, uvjete ili posebne upute klijenta koji određuju kako nalog mora biti izvršen;

(g) datum i točno vrijeme kada je investicijsko društvo zaprimilo nalog ili datum i točno vrijeme odluke o trgovanju.

Članak 8.

(Članak 13. stavak 6. Direktive 2004/39/EZ)

Vođenje evidencije o transakcijama

1. Bez odgode nakon izvršenja naloga klijenta ili, kod investicijskih društava koja prenose naloge drugoj osobi na izvršenje, bez odgode nakon primitka potvrde da je nalog izvršen, investicijska društva evidentiraju sljedeće podatke o predmetnoj transakciji:

(a) ime ili drugu oznaku klijenta;

(b) podatke iz točaka 2., 3., 4., 6., i od 16. do 21. tablice 1. Priloga I.;

(c) ukupnu cijenu, koja je rezultat jedinične cijene i količine;

(d) obilježje transakcije, ako njezina namjena nije kupnja ili prodaja;

(e) fizičku osobu koja je izvršila transakciju ili koja je odgovorna za njezino izvršavanje.

2. Ako investicijsko društvo prenosi nalog drugoj osobi na izvršenje, investicijsko društvo bez odgode nakon obavljanja prijenosa evidentira sljedeće podatke:

(a) ime ili drugu oznaku klijenta čiji se nalog prenosi;

(b) ime ili drugu oznaku osobe kojoj je nalog prenesen;

(c) uvjete prenesenog naloga;

(d) datum i točno vrijeme prijenosa.

POGLAVLJE III.

IZVJEŠTAVANJE O TRANSAKCIJAMA

Članak 9.

(Drugi podstavak članka 25. stavka 3. Direktive 2004/39/EZ)

Određivanje najrelevantnijeg tržišta u smislu likvidnosti

1. Najrelevantnije tržište u smislu likvidnosti za financijski instrument koji je uvršten za trgovanje na uređenom tržištu (dalje u tekstu: „najrelevantnije tržište”) određuje se u skladu sa stavcima od 2. do 8. ovog članka.

2. Kod dionica ili drugih prenosivih vrijednosnih papira iz članka 4. stavka 1. točke 18. podtočke (a) Direktive 2004/39/EZ ili udjela subjekta za zajednička ulaganja, najrelevantnijim tržištem smatra se država članica u kojoj su dionica ili udjel prvi put uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu.

3. Kod obveznica ili drugih prenosivih vrijednosnih papira iz članka 4. stavka 1. točke 18. podtočke (b) Direktive 2004/39/EZ ili instrumenata tržišta novca koje je izdala podružnica subjekta koji ima sjedište u državi članici, u smislu Sedme direktive Vijeća 83/349/EEZ od 13. lipnja 1983. o konsolidiranim izvještajima ⁽¹⁾, najrelevantnijim tržištem smatra se država članica u kojoj se nalazi sjedište matičnog subjekta.

4. Kod obveznica ili drugih prenosivih vrijednosnih papira iz članka 4. stavka 1. točke 18. podtočke (b) Direktive 2004/39/EZ ili instrumenata tržišta novca koje je izdao izdavatelj iz Zajednice, a koji nisu obuhvaćeni stavkom 3. ovog članka, najrelevantnijim tržištem smatra se država članica u kojoj se nalazi sjedište izdavatelja.

5. Kod obveznica ili drugih prenosivih vrijednosnih papira iz članka 4. stavka 1. točke 18. podtočke (b) Direktive 2004/39/EZ ili instrumenata tržišta novca koje je izdao izdavatelj iz treće države, a koji nisu obuhvaćeni stavkom 3. ovog članka, najrelevantnijim tržištem smatra se država članica gdje je navedeni vrijednosni papir prvi put uvršten za trgovanje na uređenom tržištu.

6. Kod izvedenih financijskih instrumenata, financijskih ugovora za razlike ili prenosivih vrijednosnih papira iz članka 4. stavka 1. točke 18. podtočke (c) Direktive 2004/39/EZ, najrelevantnijim tržište smatra se:

(a) ako je temeljni vrijednosni papir dionica ili drugi prenosivi vrijednosni papir iz članka 4. stavka 1. točke 18. podtočke (a) Direktive 2004/39/EZ koji je uvršten za trgovanje na uređenom tržištu, država članica koja se smatra najrelevantnijim tržištem u smislu likvidnosti za temeljni vrijednosni papir u skladu sa stavkom 2.;

⁽¹⁾ SL L 193, 18.7.1983., str. 1.

(b) ako je temeljni vrijednosni papir obveznica ili drugi prenosivi vrijednosni papir iz članka 4. stavka 1. točke 18. alineje (b) Direktive 2004/39/EZ ili instrument tržišta novca koji je uvršten za trgovanje na uređenom tržištu, država članica koja se smatra najrelevantnijim tržištem u smislu likvidnosti za temeljni vrijednosni papir u skladu sa stavcima 3., 4. ili 5.;

(c) ako je temeljna imovina indeks koji se sastoji od dionica kojima se trguje na konkretnom uređenom tržištu, država članica u kojoj se nalazi to uređeno tržište.

7. U svim slučajevima koji nisu obuhvaćeni stavcima od 2. do 6., najrelevantnijim tržištem smatra se država članica u kojoj se nalazi uređeno tržište na kojem je prenosivi vrijednosni papir, izvedeni financijski instrument ili financijski ugovor za razlike prvi put uvršten za trgovanje.

8. Ako je financijski instrument iz stavaka 2., 5. ili 7. ili temeljni financijski instrument financijskog instrumenta iz stavka 6. na koji se odnosi jedan od stavaka 2., 5. ili 7., prvi put uvršten za trgovanje istodobno na više od jednog uređenog tržišta te sva ta uređena tržišta imaju istu matičnu državu članicu, ta država članica smatra se najrelevantnijim tržištem.

Kada predmetna uređena tržišta nemaju istu matičnu državu članicu, najrelevantnijim tržištem u smislu likvidnosti za taj instrument smatra se ono tržište gdje je promet tim instrumentom najveći.

Za potrebe određivanja najrelevantnijeg tržišta gdje je promet instrumentom najveći, svako nadležno tijelo koje je izdalo odobrenje za rad jednom od predmetnih uređenih tržišta računa promet za taj instrument na svakom pojedinom tržištu za prethodnu kalendarsku godinu, pod uvjetom da je instrument bio uvršten za trgovanje na početku te godine.

Ako se promet predmetnim financijskim instrumentom ne može izračunati zbog nedostatnih ili nepostojećih podataka te ako izdavatelj ima sjedište u državi članici, najrelevantnijim tržištem smatra se tržište države članice u kojoj se nalazi sjedište izdavatelja.

Međutim, ako izdavatelj nema sjedište u nekoj državi članici, najrelevantnijim tržištem za navedeni instrument smatra se tržište gdje je promet relevantnom vrstom instrumenta najveći. Za potrebe određivanja tog tržišta, svako nadležno tijelo koje je izdalo odobrenje za rad jednom od predmetnih uređenih tržišta računa promet za instrumente iste vrste na svakom pojedinom tržištu za prethodnu kalendarsku godinu.

Relevantne vrste financijskih instrumenata su kako slijedi:

(a) dionice;

(b) obveznice i drugi oblici sekuritiziranog duga;

(c) drugi financijski instrumenti.

Članak 10.

(Članak 25. stavak 3. drugi podstavak Direktive 2004/39/EZ)

Alternativno određivanje najrelevantnijeg tržišta u smislu likvidnosti

1. Nadležno tijelo može u siječnju svake godine obavijestiti relevantno nadležno tijelo za pojedini financijski instrument da namjerava osporiti određivanje najrelevantnijeg tržišta za navedeni instrument, izvršeno u skladu s člankom 9.

2. U roku četiri tjedna od slanja obavijesti, oba tijela računaju promet tim financijskim instrumentom na svakom pojedinom tržištu tijekom prethodne kalendarske godine.

Ako rezultati izračuna upućuju da je promet veći na tržištu nadležnog tijela koje osporava određivanje, to tržište postaje najrelevantnije tržište za navedeni financijski instrument. Ako navedeni financijski instrument pripada vrsti iz članka 9. stavka 6. točke (a) ili (b), to se tržište također smatra najrelevantnijim tržištem za izvedene financijske instrumente, financijske ugovore za razlike ili prenosive vrijednosne papire iz članka 4. stavka 1. točke 18. podtočke (c) Direktive 2004/39/EZ, a kojima je navedeni financijski instrument temeljna imovina.

Članak 11.

(Članak 25. stavak 3. Direktive 2004/39/EZ)

Popis financijskih instrumenata

Relevantno nadležno tijelo za jedan ili više financijskih instrumenata osigurava uspostavljanje i održavanje ažuriranog popisa tih financijskih instrumenata. Navedeni popis čini se dostupnim jednom nadležnom tijelu koje je svaka država članica imenovala kao kontaktno mjesto u skladu s člankom 56. Direktive 2004/39/EZ. Spomenuti popis prvi put se čini dostupnim prvog dana trgovanja u lipnju 2007.

Kako bi se nadležnim tijelima pomoglo u poštovanju prvog podstavka, svako uređeno tržište dostavlja svom matičnom nadležnom tijelu referentne podatke za identifikaciju svakog financijskog instrumenta koji je uvršten za trgovanje, u elektronskom i standardiziranom obliku. Podaci se dostavljaju za svaki financijski instrument prije početka trgovanja pojedinim instrumentom. Matično nadležno tijelo osigurava da podaci budu proslijeđeni relevantnom nadležnom tijelu za predmetni financijski instrument. Referentni podaci se ažuriraju kada god dođe do promjene podataka u vezi s nekim financijskim instrumentom. Moguća su izuzeća od zahtjeva iz ovog podstavka ako relevantno nadležno tijelo za predmetni financijski instrument dobije relevantne referentne podatke na drugi način.

Članak 12.

(Članak 25. stavak 5. Direktive 2004/39/EZ)

Načini izvještavanja

1. Izvještaji o transakcijama financijskim instrumentima izrađuju se u elektronskom obliku, osim u posebnim okolnostima kada mogu biti izrađeni na mediju koji omogućuje pohranjivanje informacija tako da su nadležnim tijelima dostupne za buduće korištenje u obliku koji nije elektronski, pri čemu načini izrade navedenih izvještaja ispunjavaju sljedeće uvjete:

- (a) osiguravaju sigurnost i povjerljivost podataka o kojima se izvještava;
- (b) sadrže mehanizme za utvrđivanje i ispravljanje pogrešaka u izvještajima o transakcijama;
- (c) sadrže mehanizme za utvrđivanje vjerodostojnosti izvora izvještaja o transakcijama;
- (d) uključuju prikladne mjere opreza kako bi se osigurao pravovremeni nastavak izvještavanja u slučaju pada sustava;
- (e) omogućuju izvještavanje o traženim informacijama u skladu s člankom 13. u formatu koji nalaže nadležno tijelo te u skladu s ovim stavkom, u rokovima iz članka 25. stavka 3. Direktive 2004/39/EZ.

2. Nadležno tijelo odobrava sustav za uparivanje ili izvještavanje u smislu članka 25. stavka 5. Direktive 2004/39/EZ ako su mjere za izvještavanje o transakcijama uspostavljene navedenim sustavom u skladu sa stavkom 1. ovog članka te su predmet nadzora nadležnog tijela u vezi s kontinuiranom usklađenosti poslovanja.

Članak 13.

(Članak 25. stavci 3. i 5. Direktive 2004/39/EZ)

Sadržaj izvještaja o transakcijama

1. Izvještaji o transakcijama iz članka 25. stavka 3. i 5. Direktive 2004/39/EZ sadrže informacije određene tablicom 1. Priloga I. ovoj Uredbi, koji se odnose na vrstu financijskog instrumenta o kojem je riječ te za koje nadležno tijelo utvrdi da ih još ne posjeduje ili da mu nisu dostupne na drugi način.

2. U svrhu utvrđivanja druge ugovorne strane u transakciji koja je uređeno tržište, MTP ili druga središnja druga ugovorna strana iz tablice 1. Priloga I., svako nadležno tijelo objavljuje popis identifikacijskih kodova uređenih tržišta i multilateralnih

trgovinskih platformi za koje je ono nadležno tijelo matične države članice te svih subjekata koji djeluju kao središnja druga ugovorna strana na spomenutim uređenim tržištima i multilateralnim trgovinskim platformama.

3. Države članice mogu zahtijevati da izvještaji sastavljeni u skladu s člankom 25. stavcima 3. i 5. Direktive 2004/39/EZ, uz informacije koje su određene tablicom 1. Priloga I., sadrže dodatne informacije vezane uz dotične transakcije, ako su potrebne da bi se omogućio nadležnom tijelu nadzor nad aktivnostima investicijskih društava, a čiji je cilj osigurati da ona posluju pošteno, pravedno i u skladu s pravilima struke te na način koji unapređuje cjelovitost tržišta te u skladu s jednim od sljedećih uvjeta:

- (a) financijski instrument koji je predmet izvještaja ima značajke koje su specifične za instrument te vrste te nisu obuhvaćene informacijama utvrđenim u navedenoj tablici;
- (b) načini trgovanja koji su specifični za mjesto trgovanja gdje je izvršena transakcija uključuju značajke koje nisu obuhvaćene informacijama utvrđenim u navedenoj tablici.

4. Države članice mogu također zahtijevati da izvještaj o transakciji izvršenoj u skladu s člankom 25. stavcima 3. i 5. Direktive 2004/39/EZ sadrži identitet klijenta za čiji je račun investicijsko društvo izvršilo navedenu transakciju.

Članak 14.

(Članak 25. stavci 3. i 5. Direktive 2004/39/EZ)

Razmjena informacija o transakcijama

1. Nadležna tijela uspostavljaju mjere kako bi osigurala da informacije koje su primljene u skladu s člankom 25. stavcima 3. i 5. Direktive 2004/39/EZ budu dostupne sljedećima:

- (a) relevantnom nadležnom tijelu za predmetni financijski instrument;
- (b) kod podružnica, nadležnom tijelu koje je izdalo odobrenje za rad investicijskom društvu koje dostavlja informacije, ne dovodeći u pitanje njegovo pravo da ne prima te informacije u skladu s člankom 25. stavkom 6. Direktive 2004/39/EZ;
- (c) svakom drugom nadležnom tijelu koje zatraži navedene informacije radi odgovarajućeg izvršavanja svojih nadzornih dužnosti u skladu s člankom 25. stavkom 1. Direktive 2004/39/EZ.

2. Informacije koje je potrebno učiniti dostupnim u skladu sa stavkom 1. sadrže pojedinačne informacije iz tablica 1. i 2. Priloga I.

3. Informacije iz stavka 1. čine se dostupnima što je prije moguće.

Od 1. studenoga 2008. navedene informacije čine se dostupnima najkasnije do kraja sljedećeg radnog dana nadležnog tijela koje je primilo informaciju ili zahtjev, nakon dana kada je nadležno tijelo primilo informaciju ili zahtjev.

4. Nadležna tijela obvezna su uskladiti sljedeće:

(a) pripremu i uspostavljanje mjera za razmjenu informacija o transakcijama između nadležnih tijela u skladu sa zahtjevima iz Direktive 2004/39/EZ i ove Uredbe.

(b) svako buduće unaprjeđivanje mjera.

5. Prije 1. veljače 2007. nadležna tijela izvješćuju Komisiju koja obavješćuje Europski odbor za vrijednosne papire o pripremi mjera koje će se uspostaviti u skladu sa stavkom 1.

Ona također izvješćuju Komisiju koja obavješćuje Europski odbor za vrijednosne papire o prijedlozima svih značajnih promjena tih mjera.

Članak 15.

(Članak 58. stavak 1. Direktive 2004/39/EZ)

Zahtjev za suradnju i razmjenu informacija

1. Ako neko nadležno tijelo želi drugom nadležnom tijelu dostaviti informacije ili razmijeniti informacije s drugim nadležnim tijelom u skladu s člankom 58. stavkom 1. Direktive 2004/39/EZ, ono podnosi pisani zahtjev tom nadležnom tijelu koji sadrži dovoljno podataka da nadležnom tijelu omogućiti dostavljanje traženih informacija.

Međutim, u slučaju hitnosti, zahtjev može biti upućen usmenim putem pod uvjetom da bude potvrđen pisanim putem.

Nadležno tijelo koje je primilo zahtjev potvrđuje čim je prije moguće primitak zahtjeva.

2. Ako su tražene informacije iz stavka 1. interno dostupne nadležnom tijelu koje je primilo zahtjev, to nadležno tijelo bez odgode prosljeđuje tražene informacije nadležnom tijelu koje je uputilo zahtjev.

Međutim, ako nadležno tijelo koje je primilo zahtjev ne posjeduje ili ne nadzire tražene informacije, ono bez odgode poduzima potrebne mjere kako bi ishodilo navedene informacije te u potpunosti udovoljilo zahtjevu. Navedeno nadležno tijelo također obavješćuje nadležno tijelo koje je uputilo zahtjev o razlozima zbog kojih tražene informacije nisu bez odgode poslane.

Članak 16.

(Članak 56. stavak 2. Direktive 2004/39/EZ)

Određivanje značaja poslovanja uređenog tržišta u državi članici domaćinu

Poslovanje pojedinog uređenog tržišta u državi članici domaćinu smatra se od velikog značaja za funkcioniranje tržišta vrijednosnih papira i zaštitu ulagatelja u toj državi članici domaćinu, ako je ispunjen jedan od sljedećih kriterija:

(a) država članica domaćin prethodno je bila matična država članica predmetnog uređenog tržišta;

(b) predmetno uređeno tržište je spajanjem, preuzimanjem ili drugim oblikom prijenosa preuzelo poslovanje uređenog tržišta čije se sjedište ili glavni ured nalazi u državi članici domaćinu.

POGLAVLJE IV.

TRANSPARENTNOST TRŽIŠTA

ODJELJAK 1.

Transparentnost prije trgovanja za uređena tržišta i multilateralne trgovinske platforme

Članak 17.

(Članci 29. i 44. Direktive 2004/39/EZ)

Obveze transparentnosti prije trgovanja

1. Investicijsko društvo ili tržišni operater koji upravljaju MTP-om ili uređenim tržištem moraju objaviti, za svaku dionicu uvrštenu za trgovanje na uređenom tržištu kojom se trguje na sustavu kojim oni upravljaju i koji je opisan u tablici 1. Priloga II., informacije iz stavaka od 2. do 6.

2. Ako jedan od subjekata iz stavka 1. upravlja sustavom trgovanja koji se temelji na knjizi naloga i na kojem se trgovanje odvija putem neprekidnih dražbi, za svaku dionicu iz stavka 1., on neprekidno tijekom uobičajenog vremena trgovanja objavljuje ukupni broj naloga te dionica koje ti nalozi predstavljaju za svaku cjenovnu razinu za pet cjenovno najpovoljnijih ponuda na kupnju i prodaju.

3. Ako jedan od subjekata iz stavka 1. upravlja sustavom trgovanja koji se temelji na istodobno istaknutim ponudama, za svaku dionicu iz stavka 1., on neprekidno tijekom uobičajenog vremena trgovanja objavljuje cjenovno najpovoljnije ponude na kupnju i prodaju svakog održavatelja tržišta za navedenu dionicu, zajedno s količinama vezanim uz navedene cijene.

Objavljene ponude predstavljaju obvezujuće ponude na kupnju ili prodaju dionica te navode cijenu i količinu dionica koje su registrirani održavatelji tržišta spremni kupiti ili prodati.

U iznimnim tržišnim uvjetima, moguće je dopustiti indikativne ili jednostrane cijene tijekom ograničenog vremenskog razdoblja.

4. Ako jedan od subjekata iz stavka 1. upravlja sustavom trgovanja koji se temelji na periodičnim dražbama, za svaku dionicu iz stavka 1., on neprekidno tijekom uobičajenog vremena trgovanja objavljuje cijenu koja bi najbolje ispunila njegov algoritam trgovanja i količinu koju bi sudionici navedenog sustava potencijalno mogli izvršiti po navedenoj cijeni.

5. Ako jedan od subjekata iz stavka 1. upravlja sustavom trgovanja koji nije u potpunosti obuhvaćen stavcima 2., 3. ili 4., bilo da se radi o hibridnom sustavu koji obuhvaća više od jednog navedenog stavka ili je postupak određivanja cijene drukčije naravi, on održava standard transparentnosti prije trgovanja koji osigurava objavljivanje odgovarajućih informacija u pogledu cjenovne razine naloga ili ponuda za svaku dionicu iz stavka 1., kao i razine trgovinskih interesa za tu dionicu.

Posebice, objavljuje se pet cjenovno najpovoljnijih ponuda na kupnju i prodaju i/ili istovremenih ponuda svakog održavatelja tržišta za navedenu dionicu, ako karakteristike mehanizma formiranja cijena to omogućuju.

6. Kratki pregled informacija koje je potrebno objavljivati u skladu sa stavcima od 2. do 5. naveden je u tablici 1. Priloga II.

Članak 18.

(Članak 29. stavak 2. i članak 44. stavak 2. Direktive 2004/39/EZ)

Izuzeća na temelju tržišnog modela i vrste naloga ili transakcije

1. Nadležna tijela mogu odobriti izuzeća u skladu s člankom 29. stavkom 2. i člankom 44. stavkom 2. Direktive 2004/39/EZ za sustave kojima upravlja MTP ili uređeno tržište, ako ti sustavi ispunjavaju jedan od sljedećih kriterija:

(a) moraju se temeljiti na metodologiji trgovanja prema kojoj se cijena određuje u skladu s referentnom cijenom koju ostvari drugi sustav, ako je ta referentna cijena javno objavljena te ju sudionici na tržištu općenito smatraju pouzdanom referentnom cijenom;

(b) formaliziraju dogovorene transakcije, od kojih svaka ispunjava jedan od sljedećih kriterija:

i. svaka transakcija je izvršena po ili unutar trenutačnog raspona cijena ponderiranog količinom koji utječe na knjigu naloga ili ponude održavatelja tržišta uređenog tržišta ili MTP-a koji upravlja navedenim sustavom ili, ako se dionicom ne trguje neprekidno, unutar postotka prikladne referentne cijene, s tim da je postotak i referentnu cijenu operater sustava unaprijed odredio;

ii. podliježe uvjetima različitim od trenutne tržišne cijene dionice.

Za potrebe točke (b), moraju biti ispunjeni i drugi uvjeti navedeni u pravilima uređenog tržišta ili MTP-a za takve vrste transakcija.

Kod sustava koji imaju druge funkcije osim onih iz točke (a) ili (b), izuzeće se ne primjenjuje na te druge funkcije.

2. Izuzeća u skladu s člankom 29. stavkom 2. i člankom 44. stavkom 2. Direktive 2004/39/EZ na temelju vrste naloga, mogu se odobriti samo u vezi s neizvršenim nalogima koji su zaprimljeni u sustav za upravljanje nalogima koji održava uređeno tržište ili MTP, dok ih se ne izloži na tržište.

Članak 19.

(Članak 29. stavak 2. i članak 44. stavak 2. Direktive 2004/39/EZ)

Pozivanje na dogovorenu transakciju

Za potrebe članka 18. stavka 1. točke (b), dogovorena transakcija je transakcija koja uključuje članove ili sudionike uređenog tržišta ili MTP-a i koja je dogovorena privatnim putem, ali izvršena na uređenom tržištu ili MTP-u, pri čemu taj član ili sudionik poduzima jednu od sljedećih zadaća:

(a) trguje za vlastiti račun s drugim članom ili sudionikom koji djeluje za račun klijenta;

(b) trguje s drugim članom ili sudionikom, pri čemu oba izvršavaju naloge za vlastiti račun;

(c) djeluje kako za račun kupca tako i za račun prodavatelja;

(d) djeluje za račun kupca, dok drugi član ili sudionik djeluje za račun prodavatelja;

(e) trguje za vlastiti račun izvršavajući nalog klijenta.

Članak 20.

(Članak 29. stavak 2. i članak 44. stavak 2. te članak 27. stavak 1. peti podstavak Direktive 2004/39/EZ)

Izuzeća vezana uz transakcije koje prelaze uobičajenu veličinu tržišta

Smatra se da nalog prelazi uobičajenu veličinu tržišta ako je jednak ili veći od najmanje veličine naloga određene u tablici 2. Priloga II. U svrhu određivanja prelazi li nalog uobičajenu veličinu tržišta, sve dionice uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu razvrstavaju se prema njihovom prosječnom dnevnom prometu, koji se izračunava prema postupku iz članka 33.

ODJELJAK 2.**Transparentnost sistematskih internalizatora prije trgovanja****Članak 21.**

(Članak 4. stavak 1. točka 7. Direktive 2004/39/EZ)

Kriteriji za utvrđivanje je li određeno investicijsko društvo sistematski internalizator

1. Investicijsko društvo koje trguje za vlastiti račun izvršavajući naloge klijenata izvan uređenog tržišta ili MTP-a smatra se sistematskim internalizatorom, ako ispunjava sljedeće kriterije koji pokazuju da ono obavlja tu aktivnost na organiziran, učestao i sustavan način:

- (a) predmetna aktivnost ima značajnu komercijalnu ulogu za društvo te se obavlja u skladu s nediskrecijskim pravilima i postupcima;
- (b) predmetnu aktivnost obavlja osoblje ili se obavlja uz pomoć automatiziranog tehničkog sustava, koji su određeni za tu svrhu, bez obzira koristi li se to osoblje ili taj sustav isključivo u tu svrhu;
- (c) predmetna aktivnost dostupna je klijentima na redovitoj ili trajnoj osnovi.

2. Investicijsko društvo prestaje biti sistematski internalizator za jednu ili više dionica ako prestane obavljati aktivnost iz stavka 1. u vezi s tim dionicama, pod uvjetom da je unaprijed

objavilo svoju namjeru prestanka obavljanja te aktivnosti koristeći za tu objavu iste kanale koje koristi za objavu svojih ponuda ili, u slučaju gdje to nije moguće, kanale koji su jednako dostupni njegovim klijentima kao i ostalim sudionicima na tržištu.

3. Aktivnost trgovanja za vlastiti račun izvršavajući naloge klijenata ne smatra se obavljanjem te aktivnosti na organiziran, učestao i sustavan način, ako su primjenjivi sljedeći uvjeti:

- (a) predmetna aktivnost obavlja se na *ad hoc* i neredovitoj bilateralnoj osnovi s drugim ugovornim stranama koje trguju na veliko kao dio poslovnih odnosa koje karakterizira trgovanje iznad standardne veličine tržišta;
- (b) transakcije se izvršavaju izvan sustava koje predmetno društvo obično koristi za svoje poslovanje koje obavlja u svojstvu sistematskog internalizatora.

4. Svako nadležno tijelo osigurava održavanje i objavljivanje popisa svih sistematskih internalizatora, u vezi s dionicama uvrštenim za trgovanje na uređenom tržištu, kojima je ono izdalo odobrenje za rad u svojstvu investicijskog društva.

Ono osigurava da je popis ažuriran tako da ga provjeri barem jednom godišnje.

Popis će se učiniti dostupnim Odboru europskih regulatora za vrijednosne papire. Smatra se objavljenim kada ga objavi Odbor europskih regulatora za vrijednosne papire u skladu s člankom 34. stavkom 5.

Članak 22.

(Članak 27. Direktive 2004/39/EZ)

Utvrđivanje likvidnih dionica

1. Smatra se da dionica koja je uvrštena za trgovanje na uređenom tržištu ima likvidno tržište ako se njome trguje na dnevnoj osnovi, a iznos dionica u slobodnoj prodaji nije manji od 500 milijuna eura te ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) prosječan dnevni broj transakcija predmetnom dionicom nije manji od 500;
- (b) prosječni dnevni promet koji dionica ostvaruje nije manji od 2 milijuna eura.

Međutim, država članica može, u pogledu dionica čije je ona najrelevantnije tržište, odrediti putem obavijesti obvezu ispunjavanja oba navedena uvjeta. Ta obavijest čini se javnom.

2. Država članica može odrediti najmanji broj likvidnih dionica za tu državu članicu. Taj najmanji broj ne može biti veći od pet. Tako određen broj čini se javnim.

3. U slučaju kada bi, u skladu sa stavkom 1., država članica bila najrelevantnije tržište za manji broj likvidnih dionica od minimalnog broja utvrđenog u skladu sa stavkom 2., nadležno tijelo može odrediti za tu državu članicu jednu ili više dodatnih likvidnih dionica, pod uvjetom da ukupan broj dionica koje se zbog toga smatraju likvidnim dionicama, za koje je predmetna država članica najrelevantnije tržište, ne prelazi minimalni broj koji je utvrdila ta država članica.

Nadležno tijelo određuje dodatne likvidne dionice uzastopno padajućim slijedom prema prosječnom dnevnom prometu između dionica za koje je ono relevantno nadležno tijelo, a koje su uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu i kojima se trguje na dnevnoj osnovi.

4. Za potrebe prvog podstavka stavka 1. izračun dionica u slobodnoj prodaji isključuje udjele koji premašuju 5 % ukupnih glasačkih prava izdatelja, osim ako je takav udjel u posjedu subjekta za zajednička ulaganja ili mirovinskog fonda.

Glasačka prava izračunavaju se na temelju svih dionica s pravom glasa, čak i u slučaju da je korištenje tog prava ograničeno.

5. Smatra se da dionica nema likvidno tržište za potrebe članka 27. Direktive 2004/39/EZ šest tjedana od njezinog prvog uvrštenja za trgovanje na uređenom tržištu, ako procijenjena ukupna tržišna kapitalizacija predmetne dionice na početku prvog dana trgovanja nakon uvrštenja, u skladu s člankom 33. stavkom 3., iznosi manje od 500 milijuna eura.

6. Svako nadležno tijelo osigurava održavanje i objavljivanje popisa svih likvidnih dionica za koje je ono relevantno nadležno tijelo.

Ono osigurava da je popis ažuriran tako da ga provjeri barem jednom godišnje.

Popis se čini dostupnim dostupan Odboru europskih regulatora za vrijednosne papire. Smatra se objavljenim kada ga objavi Odbor europskih regulatora za vrijednosne papire u skladu s člankom 34. stavkom 5.

Članak 23.

(Članak 27. stavak 1. četvrti podstavak Direktive 2004/39/EZ)

Standardna veličina tržišta

Radi utvrđivanja standardne veličine tržišta za likvidne dionice, te dionice se razvrstavaju u razrede prema prosječnoj vrijednosti izvršenih naloga u skladu s tablicom 3. Priloga II.

Članak 24.

(Članak 27. stavak 1. Direktive 2004/39/EZ)

Ponude koje odražavaju prevladavajuće tržišne uvjete

Sistematski internalizator, za svaku likvidnu dionicu za koju je on sistematski internalizator, odražava sljedeće:

- (a) ponudu ili ponude koje su cjenovno bliske usporedivim ponudama za istu dionicu na drugim mjestima trgovanja;
- (b) evidenciju svojih objavljenih cijena koju je dužan čuvati 12 mjeseci ili duže, ako to smatra primjerenim.

Obveza iz točke (b) ne dovodi u pitanje obvezu investicijskog društva prema članku 25. stavku 2. Direktive 2004/39/EZ da najmanje pet godina drži na raspolaganju nadležnom tijelu relevantne podatke koji se odnose na sve transakcije koje je izvršilo.

Članak 25.

(Članak 27. stavak 3. peti podstavak i članak 27. stavak 6. Direktive 2004/39/EZ)

Izvršenje naloga od strane sistematskih internalizatora

1. Za potrebe petog podstavka članka 27. stavka 3. Direktive 2004/39/EZ, izvršenje naloga za nekoliko vrijednosnih papira smatra se predmetom jedne transakcije, ako je ta jedna transakcija portfeljno trgovanje koje uključuje 10 ili više vrijednosnih papira.

Za iste potrebe, nalog koji podliježe uvjetima različitim od trenutne tržišne cijene označava svaki nalog koji nije nalog za izvršenje transakcije dionicama po prevladavajućoj tržišnoj cijeni niti limitirani nalog.

2. Za potrebe članka 27. stavka 6. Direktive 2004/39/EZ, smatra se da broj ili volumen naloga značajno premašuje normu ako sistematski internalizator ne može izvršiti te naloge bez izlaganja prekomjernom riziku.

Radi utvrđivanja broja i volumena naloga koje može izvršiti bez izlaganja prekomjernom riziku, sistematski internalizator uspostavlja i provodi u okviru svoje politike upravljanja rizicima prema članku 7. Direktive Komisije 2006/73/EZ ⁽¹⁾ nediskriminacijsku politiku koja uzima u obzir volumen transakcija, kapital koji društvo ima na raspolaganju za pokrivanje rizika povezanog s tom vrstom trgovanja te prevladavajuće uvjete na tržištu na kojem društvo posluje.

⁽¹⁾ SL L 241, 2.9.2006., str. 26.

3. U slučaju kad, u skladu s člankom 27. stavkom 6. Direktive 2004/39/EZ, investicijsko društvo ograničava broj ili volumen naloga koje se obvezuje izvršiti, ono navodi u pisanom obliku te čini dostupnim postojećim i potencijalnim klijentima mjere predviđene da se osigura da takvo ograničenje ne uzrokuje diskriminaciju klijenata.

Članak 26.

(Članak 27. stavak 3. četvrti podstavak Direktive 2004/39/EZ)

Količina kojom uobičajeno trguju mali ulagatelji

Za potrebe četvrtog podstavka članka 27. stavka 3. Direktive 2004/39/EZ, smatra se da je količina veća od količine kojom uobičajeno trguju mali ulagatelji ako premašuje iznos od 7 500 eura.

ODJELJAK 3.

Transparentnost uređenih tržišta, multilateralnih trgovinskih platformi i investicijskih društava nakon trgovanja

Članak 27.

(Članci 28., 30. i 45. Direktive 2004/39/EZ)

Obveza transparentnosti nakon trgovanja

1. Investicijska društva, uređena tržišta te investicijska društva i tržišni operateri koji upravljaju MTP-om, u vezi s transakcijama dionicama uvrštenim za trgovanje na uređenim tržištima koje su izvršili ili, u slučaju uređenih tržišta ili multilateralnih trgovinskih platformi, koje su izvršene u okviru njihovih sustava, čine javnima sljedeće podatke:

- (a) podatke iz točaka 2., 3., 6., 16., 17., 18. i 21. tablice 1. Priloga I.;
- (b) naznaku da je zamjena dionica određena drugim čimbenicima osim trenutne tržišne vrijednosti dionice, ovisno o slučaju;
- (c) naznaku da je transakcija bila dogovorena transakcija, ovisno o slučaju;
- (d) sve izmjene prethodno objavljenih informacija, ovisno o slučaju.

Navedeni podaci čine se javnima bilo pozivanjem na svaku transakciju ili u obliku kojim se zbrajaju količina i cijena svih transakcija istom dionicom koje se izvršavaju po istoj cijeni i u isto vrijeme.

2. U iznimnim slučajevima, sistematski internalizator ima pravo na korištenje akronima „SI” umjesto oznake mjesta iz stavka 1. točke (a) vezano uz transakciju dionicom koja je

izvršena u njegovom svojstvu sistematskog internalizatora za tu dionicu.

Sistematski internalizator može se koristiti tim pravom samo pod uvjetom da učini dostupnim javnosti skupne tromjesečne podatke o transakcijama koje je izvršio u svojstvu sistematskog internalizatora u vezi s tom dionicom, za posljednje kalendarsko tromjesečje ili dio kalendarskog tromjesečja tijekom kojeg je društvo djelovalo kao sistematski internalizator za predmetnu dionicu. Ti se podaci moraju učiniti dostupnim najkasnije mjesec dana nakon završetka svakog pojedinog kalendarskog tromjesečja.

On se također može koristiti tim pravom tijekom razdoblja između datuma iz članka 41. stavka 2. ili datuma na koji društvo počinje biti sistematski internalizator za određenu dionicu, ovisno o tome koji je od tih datuma kasniji, i datuma na koji se skupni tromjesečni podaci u vezi s određenom dionicom prvi put objavljuju.

3. Skupni tromjesečni podaci iz stavka 2. drugog podstavka sadrže sljedeće informacije o dionici za svaki dan trgovanja predmetnog kalendarskog tromjesečja:

- (a) najvišu cijenu;
- (b) najnižu cijenu;
- (c) prosječnu cijenu;
- (d) ukupan broj dionica kojima se trguje;
- (e) ukupan broj transakcija;
- (f) ostale informacije koje sistematski internalizator odluči objaviti.

4. Kad je transakcija izvršena izvan okvira pravila uređenog tržišta ili MTP-a, jedno od sljedećih investicijskih društava, ovisno o sporazumu između klijenata, čini javnima informacije:

- (a) investicijsko društvo koje prodaje predmetnu dionicu;
- (b) investicijsko društvo koje djeluje za račun prodavatelja ili organizira transakciju za prodavatelja;
- (c) investicijsko društvo koje djeluje za račun kupca ili organizira transakciju za kupca;
- (d) investicijsko društvo koje kupuje predmetnu dionicu.

U nedostatku takvog sporazuma, informacije čini javnima investicijsko društvo koje se utvrđuje prema redoslijedu od točke (a) do točke (d), do točke koja je primjenjiva na predmetni slučaj.

Strane u transakciji poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale da se transakcija učini javnom kao jedinstvena transakcija. U tom smislu, dvije podudarajuće transakcije koje su sklopljene istodobno i po jednakoj cijeni uz posredovanje jedne te iste druge ugovorne strane smatraju se jedinstvenom transakcijom.

Članak 28.

(Članci 28., 30. i 45. Direktive 2004/39/EZ)

Odgođeno objavljivanje velikih transakcija

Odgođeno objavljivanje informacija u vezi s transakcijama može se odobriti na maksimalno razdoblje iz tablice 4. Priloga II. za dotični razred dionica i transakcija, pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći kriteriji:

- (a) transakcija se odvija između investicijskog društva koje trguje za svoj račun i klijenta tog društva;
- (b) veličina transakcije jednaka je ili veća od relevantne minimalno potrebne veličine iz tablice 4. Priloga II.

Radi utvrđivanja relevantne minimalno potrebne veličine za potrebe točke (b), sve dionice uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu razvrstavaju se u skladu s njihovim prosječnim dnevnim prometom koji se izračunava u skladu s člankom 33.

ODJELJAK 4.

Zajedničke odredbe za transparentnost prije i nakon trgovanja

Članak 29.

(Članak 27. stavak 3., članak 28. stavak 1., članak 29. stavak 1., članak 44. stavak 1. i članak 45. stavak 1. Direktive 2004/39/EZ)

Objavljivanje i dostupnost podataka o transparentnosti prije i nakon trgovanja

1. Smatra se da uređeno tržište, MTP ili sistematski internalizator objavljuje informacije prije trgovanja trajno tijekom uobičajenog vremena trgovanja, ako se te informacije objave čim postanu dostupne tijekom uobičajenog vremena trgovanja dotičnog uređenog tržišta, MTP-a ili sistematskog internalizatora te ostaju dostupne do njihovog ažuriranja.

2. Informacije prije trgovanja i informacije nakon trgovanja koje se odnose na transakcije koje su izvršene na mjestima trgovanja i u okviru uobičajenog vremena trgovanja čine se dostupnima što je moguće bliže stvarnom vremenu. Informacije nakon trgovanja koje se odnose na takve transakcije čine se dostupnima u roku tri minute od predmetne transakcije.

3. Informacije koje se odnose na portfeljno trgovanje moraju čine se dostupnima za svaku pripadajuću transakciju što je moguće bliže stvarnom vremenu, uzimajući u obzir potrebu alokacije cijena pojedinačnim dionicama. Svaka pripadajuća transakcija zasebno se ocjenjuje radi utvrđivanja dostupnosti odgođenog objavljivanja u vezi s predmetnom transakcijom prema članku 28.

4. Informacije nakon trgovanja koje se odnose na transakcije izvršene na mjestu trgovanja, ali izvan njegovog uobičajenog vremena trgovanja, čine se javnima prije otvaranja sljedećeg dana trgovanja na mjestu trgovanja na kojem je transakcija izvršena.

5. U slučaju transakcija koje su izvršene izvan mjesta trgovanja, informacije nakon trgovanja čine se javnima:

- (a) što je moguće bliže stvarnom vremenu, ako je transakcija izvršena tijekom dana trgovanja najrelevantnijeg tržišta za dotičnu dionicu ili tijekom uobičajenog vremena trgovanja investicijskog društva. Informacije nakon trgovanja koje se odnose na takve transakcije u svakom slučaju čine se dostupnima u roku tri minute od odgovarajuće transakcije;
- (b) u slučaju koji nije obuhvaćen točkom (a), bez odgode nakon početka uobičajenog vremena trgovanja investicijskog društva ili najkasnije prije otvaranja sljedećeg dana trgovanja na najrelevantnijem tržištu za tu dionicu.

Članak 30.

(Članci 27., 28., 29., 30., 44. i 45. Direktive 2004/39/EZ)

Javna dostupnost informacija prije i nakon trgovanja

Za potrebe članaka 27., 28., 29., 30., 44. i 45. Direktive 2004/39/EZ i ove Uredbe, smatra se da su informacije prije i nakon trgovanja učinjene javnima ili dostupnima ulagateljima smještenima u Zajednici općenito na jedan od sljedećih načina:

- (a) putem sustava uređenog tržišta ili MTP-a;
- (b) putem sustava trećih strana;
- (c) putem vlastitih sustava.

Članak 31.

(Članak 22. stavak 2. Direktive 2004/39/EZ)

Objava limitiranog naloga klijenata

Smatra se da investicijsko društvo objavljuje limitirane naloge klijenata koji se ne mogu bez odgode izvršiti, ako prenosi nalog na uređeno tržište ili MTP koji upravlja sustavom trgovanja na temelju knjige naloga ili osigurava objavu naloga i njegovo izvršavanje kad za to nastupe tržišni uvjeti.

Članak 32.

(Članak 22. stavak 2., članci 27., 28., 29., 30., 44. i 45. Direktive 2004/39/EZ)

Mjere za objavu informacija

Sve mjere za objavu informacija, donesene za potrebe članka 30. i 31., ispunjavaju sljedeće kriterije:

- (a) moraju uključivati sve prihvatljive korake koji su potrebni kako bi se osigurala pouzdanost objavljenih informacija, njihovo stalno praćenje radi eventualnih grešaka te ispravljanje grešaka bez odgode po njihovom otkrivanju;
- (b) moraju olakšavati konsolidaciju podataka sa sličnim podacima iz drugih izvora;
- (c) moraju omogućiti dostupnost informacija javnosti na nediskriminacijskoj komercijalnoj osnovi uz prihvatljiv trošak.

Članak 33.

(Članci 27., 28., 29., 30., 44. i 45. Direktive 2004/39/EZ)

Izračuni i procjene za dionice uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu

1. Za svaku dionicu uvrštenu za trgovanje na uređenom tržištu, relevantno nadležno tijelo za tu dionicu osigurava da se za istu, bez odgode po završetku svake kalendarske godine, izračunava sljedeće:

- (a) prosječan dnevni promet;
- (b) prosječan dnevni broj transakcija;
- (c) za dionice koje ispunjavaju uvjete iz članka 22. stavka 1. točke (a) ili (b) (ovisno o slučaju), dionice u slobodnoj prodaji na dan 31. prosinca;
- (d) ako se radi o likvidnoj dionici, prosječnu vrijednost izvršenih naloga.

Ovaj stavak i stavak 2. ne primjenjuju se na dionicu koja je prvi put uvrštena za trgovanje na uređenom tržištu četiri tjedna ili manje prije kraja kalendarske godine.

2. Pri izračunu prosječnog dnevnog prometa, prosječne vrijednosti izvršenih naloga i prosječnog dnevnog broja transakcija uzimaju se u obzir svi nalozi u Zajednici koji se odnose na

predmetnu dionicu izvršeni između 1. siječnja i 31. prosinca prethodne godine ili, ovisno o slučaju, u onom dijelu godine tijekom kojeg je dionica uvrštena za trgovanje na uređenom tržištu i nije isključena iz trgovanja na uređenom tržištu.

Iz izračuna prosječnog dnevnog prometa, prosječne vrijednosti izvršenih naloga i prosječnog dnevnog broja transakcija određenom dionicom, isključuju se neradni dani u državi članici relevantnog nadležnog tijela za tu dionicu.

3. Prije prvog uvrštenja dionice za trgovanje na uređenom tržištu, relevantno nadležno tijelo za tu dionicu osigurava da se za istu naprave procjene prosječnog dnevnog prometa, tržišne kapitalizacije na početku prvog dana trgovanja i, u slučaju kada procjena tržišne kapitalizacije iznosi 500 milijuna eura ili više:

- (a) prosječnog dnevnog broja transakcija i, u slučaju onih dionica koje ispunjavaju uvjete iz članka 22. stavka 1. točke (a) ili (b) (ovisno o slučaju), dionice u slobodnoj prodaji;
- (b) u slučaju dionice koja je procijenjena kao likvidna, prosječne vrijednosti izvršenih naloga.

Procjene se odnose na razdoblje od šest tjedana nakon uvrštenja za trgovanje ili na kraj tog razdoblja, ovisno o slučaju, te uzimaju u obzir svako eventualno prethodno trgovanje tom dionicom, kao i onim dionicama za koje se smatra da su sličnih karakteristika.

4. Nakon prvog uvrštenja dionice za trgovanje na uređenom tržištu, relevantno nadležno tijelo za tu dionicu osigurava, u pogledu te dionice, izračun podataka iz stavka 1. točaka od (a) do (d), koristeći podatke koji se odnose na prva četiri tjedna trgovanja, kao da je pozivanje na 31. prosinca iz stavka 1. točke (c) pozivanje na kraj prva četiri tjedna trgovanja, što je prije moguće nakon što ti podaci postanu dostupni, a u svakom slučaju prije isteka razdoblja od šest tjedana iz članka 22. stavka 5.

5. Tijekom kalendarske godine, relevantna nadležna tijela osiguravaju provjeru te, gdje je potrebno, ponovni izračun prosječnog dnevnog prometa, prosječne vrijednosti izvršenih naloga, prosječnog dnevnog broja izvršenih transakcija i dionica u slobodnoj prodaji, kad god dođe do promjene u vezi dionice ili izdavatelja koja značajno utječe na prethodne izračune i to na neprekidnoj osnovi.

6. Izračuni iz stavaka od 1. do 5. koji se objavljuju na ili prije prvog dana trgovanja u ožujku 2009. ili na taj dan, obavljaju se na temelju podataka koji se odnose na najrelevantnije uređeno tržište ili tržišta države članice u smislu likvidnosti predmetne dionice. U tom smislu, dogovorene transakcije za potrebe članka 19. izuzimaju se iz tih izračuna.

Članak 34.

(Članci 27., 28., 29., 30., 44. i 45. Direktive 2004/39/EZ)

Objavljivanje i utjecaj rezultata propisanih izračuna i procjena

1. Prvog dana trgovanja u ožujku svake godine, svako nadležno tijelo, za svaku dionicu za koju je ono relevantno nadležno tijelo, a koja je uvrštena za trgovanje na uređenom tržištu na kraju prethodne kalendarske godine, osigurava objavljivanje sljedećih informacija:

- (a) prosječan dnevni promet i prosječan dnevni broj transakcija, izračunanih u skladu s člankom 33. stavcima 1. i 2.;
- (b) dionice u slobodnoj prodaji i prosječnu vrijednost izvršenih naloga, kada su izračunani u skladu s člankom 33. stavcima 1. i 2.

Ovaj se stavak ne primjenjuje na dionice na koje se primjenjuje članak 33. stavak 1. drugi podstavak.

2. Rezultati procjena i izračuna propisanih člankom 33. stavcima 3., 4. ili 5. objavljuju se što je prije moguće nakon završetka izračuna ili procjene.

3. Informacije iz stavaka 1. ili 2. smatraju se objavljenima kada ih objavi Odbor europskih regulatora za vrijednosne papire u skladu sa stavkom 5.

4. Za potrebe ove Uredbe, primjenjuje se sljedeće:

- (a) klasifikacija koja se temelji na objavljivanju iz stavka 1. primjenjuje se na razdoblje od 12 mjeseci koje započinje 1. travnja nakon objavljivanja i završava sljedećeg 31. ožujka;
- (b) klasifikacija koja se temelji na procjenama iz članka 33. stavka 3. primjenjuje se od relevantnog prvog uvrštenja za trgovanje do kraja razdoblja od šest tjedana iz članka 22. stavka 5.;
- (c) klasifikacija koja se temelji na izračunima iz članka 33. stavka 4. primjenjuje se od kraja razdoblja od šest tjedana iz članka 22. stavka 5. do:
 - i. 31. ožujka sljedeće godine, kada kraj tog razdoblja od šest tjedana pada između 15. siječnja i 31. ožujka (uključujući te dane) određene godine;
 - ii. sljedećeg 31. ožujka nakon kraja tog razdoblja, u ostalim slučajevima.

Međutim, klasifikacija koja se temelji na ponovnim izračunima iz članka 33. stavka 5. primjenjuje se od datuma objavljivanja, i

ako se ne izvrši dodatni ponovni izračun u skladu s člankom 33. stavkom 5., do sljedećeg 31. ožujka.

5. Odbor europskih regulatora za vrijednosne papire objavljuje na svojoj internetskoj stranici, na temelju podataka koje mu dostavljaju nadležna tijela ili koji mu se dostavljaju u ime nadležnih tijela, konsolidirane i redovito ažurirane popise:

- (a) svih sistematskih internalizatora za određenu dionicu uvrštenu za trgovanje na uređenom tržištu;
- (b) svih dionica uvrštenih za trgovanje na uređenom tržištu, uz navođenje:
 - i. prosječnog dnevnog prometa, prosječnog dnevnog broja transakcija i, za one dionice koje ispunjavaju uvjete iz članka 22. stavka 1. točke (a) ili (b) (ovisno o slučaju), dionice u slobodnoj prodaji;
 - ii. u slučaju likvidne dionice, prosječne vrijednosti izvršenih naloga i standardne veličine tržišta za tu dionicu;
 - iii. u slučaju likvidne dionice koja je određena kao dodatna likvidna dionica u skladu s člankom 22. stavkom 3., naziva nadležnog tijela koje ju je odredilo kao takvu; i
 - iv. relevantnog nadležnog tijela.

6. Svako nadležno tijelo osigurava prvo objavljivanje podataka iz stavka 1. točaka (a) i (b) prvog dana trgovanja u srpnju 2007. na temelju referentnog razdoblja od 1. travnja 2006. do 31. ožujka 2007. Iznimno od odredaba stavka 4., klasifikacija koja se temelji na tom objavljivanju primjenjuje se za petomjesečno razdoblje koje započinje 1. studenoga 2007. i završava 31. ožujka 2008.

POGLAVLJE V.

UVRŠTENJE FINACIJSKIH INSTRUMENTA ZA TRGOVANJE

Članak 35.

(Članak 40. stavak 1. Direktive 2004/39/EZ)

Prenosivi vrijednosni papiri

1. Prenosivi vrijednosni papiri smatraju se slobodno prenosivima za potrebe članka 40. stavka 1. Direktive 2004/39/EZ, ako se njima može trgovati između strana u transakciji te ih se nakon toga može prenositi bez ograničenja i ako su svi vrijednosni papiri iste vrste kojoj pripada i predmetni vrijednosni papir zamjenjivi.

2. Prenosivi vrijednosni papiri koji podliježu ograničenju prijenosa ne smatraju se slobodno prenosivima, osim ako je malo vjerojatno da će to ograničenje izazvati poremećaje na tržištu.

3. Prenosivi vrijednosni papiri koji nisu u potpunosti uplaćeni mogu se smatrati slobodno prenosivima ako su poduzete mjere kojima se osigurava prenosivost takvih vrijednosnih papira bez ograničenja te ako su javno dostupne informacije u vezi s činjenicom da predmetni vrijednosni papiri nisu u potpunosti uplaćeni, kao i značaj koji te činjenice imaju za dioničare.

4. Prilikom korištenja diskrecijskog prava odlučivanja o uvrštenju određene dionice za trgovanje, uređeno tržište, pri procjeni je li moguće tom dionicom trgovati na ispravan, uredan i djelotvoran način, mora uzeti u obzir:

- (a) raspodjelu tih dionica u javnosti;
- (b) financijske informacije koje se odnose na prethodna razdoblja, informacije o izdavatelju i informacije koje pružaju pregled poslovanja čije je sastavljanje predviđeno Direktivom 2003/71/EZ te informacije koje su ili će na drugi način biti dostupne javnosti.
- 5. Smatra se da je slobodno prenosiv i da je moguće njime trgovati na ispravan, uredan i djelotvoran način onaj prenosivi vrijednosni papir koji je uvršten u službenu kotaciju u skladu s Direktivom 2001/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ i trgovanje kojim nije privremeno obustavljeno.
- 6. Za potrebe članka 40. stavka 1. Direktive 2004/39/EZ, pri procjeni je li određenim prenosivim vrijednosnim papirom iz članka 4. stavka 1. točke 18. podtočke (c) navedene Direktive moguće trgovati na ispravan, uredan i djelotvoran način, uređeno tržište uzima u obzir, ovisno o vrsti vrijednosnog papira koji se uvrštava, jesu li ispunjeni sljedeći kriteriji:
 - (a) uvjeti vrijednosnog papira su jasni i nedvosmisleni i dopuštaju korelaciju između cijene vrijednosnog papira i cijene ili druge mjere vrijednosti temeljne imovine;
 - (b) cijena ili druga mjera vrijednosti temeljne imovine pouzdana je i javno dostupna;
 - (c) dovoljne informacije one vrste koja je potrebna za vrednovanje vrijednosnih papira su javno dostupne;
 - (d) mjere za utvrđivanje cijene namire vrijednosnog papira osiguravaju da ta cijena ispravno odražava cijenu ili drugu mjeru vrijednosti temeljne imovine;
 - (e) kada namira vrijednosnog papira zahtijeva ili predviđa mogućnost isporuke temeljnog vrijednosnog papira ili

imovine umjesto namire u novcu, postoje primjereni postupci za namiru i isporuku te temeljne imovine kao i primjerene mjere za dobivanje relevantnih informacija o toj temeljnoj imovini.

Članak 36.

(Članak 40. stavak 1. Direktive 2004/39/EZ)

Udjeli subjekata za zajednička ulaganja

1. Uređeno tržište se, prilikom uvrštenja za trgovanje udjela subjekata za zajednička ulaganja, bez obzira na to je li taj subjekt osnovan u skladu s Direktivom 85/611/EEZ ili ne, uvjerava da predmetni subjekt za zajednička ulaganja ispunjava ili je ispunio uvjete za registraciju, obavješćivanje ili druge postupke koji čine nužan preduvjet za trgovanje subjekta za zajednička ulaganja u području nadležnosti uređenog tržišta.
2. Ne dovodeći u pitanje Direktivu 85/611/EEZ ili bilo koje drugo zakonodavstvo Zajednice ili nacionalno pravo koje se odnosi na subjekte za zajednička ulaganja, države članice mogu propisati da ispunjavanje zahtjeva iz stavka 1. nije nužan preduvjet za uvrštenje udjela subjekata za zajednička ulaganja za trgovanje na uređenom tržištu.
3. Pri procjeni je li moguće trgovati udjelima subjekta za zajednička ulaganja otvorenog tipa na ispravan, uredan i djelotvoran način u skladu s člankom 40. stavkom 1. Direktive 2004/39/EZ, uređeno tržište uzima u obzir sljedeće:
 - (a) raspodjelu tih udjela javnosti;
 - (b) postoje li primjereni dogovoreni uvjeti trgovanja ili predviđa li društvo za upravljanje postojanje primjerenih alternativnih dogovorenih uvjeta koji omogućavaju ulagateljima otkup udjela;
 - (c) je li vrijednost udjela prikazana ulagateljima dovoljno transparentno pomoću periodičnog objavljivanja neto vrijednosti imovine.
4. Pri procjeni je li moguće trgovati udjelima subjekta za zajednička ulaganja zatvorenog tipa na ispravan, uredan i djelotvoran način u skladu s člankom 40. stavkom 1. Direktive 2004/39/EZ, uređeno tržište uzima u obzir sljedeće:

- (a) raspodjelu tih udjela u javnosti;

⁽¹⁾ SL L 184, 6.7.2001., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2005/1/EZ.

(b) je li vrijednost udjela prikazana ulagateljima dovoljno transparentno, bilo objavljivanjem informacija o ulagačkoj strategiji fonda ili periodičnim objavljivanjem neto vrijednosti imovine.

Članak 37.

(Članak 40. stavci 1. i 2. Direktive 2004/39/EZ)

Izvedenice

1. Prilikom uvrštenja za trgovanje financijskog instrumenta iz točaka od 4. do 10. odjeljka C Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ, uređena tržišta provjeravaju jesu li ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) uvjeti ugovora kojim je uspostavljen financijski instrument moraju biti jasni i nedvosmisleni te omogućavati korelaciju između cijene financijskog instrumenta i cijene ili druge mjere vrijednosti temeljne imovine;

(b) cijena ili druga mjera vrijednosti temeljne imovine mora biti pouzdana i javno dostupna;

(c) dovoljne informacije one vrste koja je potrebna za vrednovanje izvedenica moraju biti javno dostupne;

(d) mjere za utvrđivanje cijene namire ugovora moraju biti takve da cijena ispravno odražava cijenu ili drugu mjeru vrijednosti temeljne imovine;

(e) kada namira izvedenice zahtijeva ili predviđa mogućnost isporuke temeljnog vrijednosnog papira ili imovine umjesto namire u novcu, moraju postojati primjerene mjere koje omogućavaju sudionicima na tržištu dobivanje relevantnih informacija o toj temeljnoj imovini kao i primjereni postupci za namiru i isporuku te temeljne imovine.

2. Kada se radi o određenim financijskim instrumentima iz točaka 5., 6., 7. ili 10. odjeljka C Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ, stavak 1. točka (b) ne primjenjuje se ako su ispunjeni sljedeći kriteriji:

(a) mora biti vjerojatno da ugovor kojim je uspostavljen taj instrument omogućava načine objave tržištu ili omogućava tržištu procjenu cijene ili druge mjere vrijednosti temeljne imovine, ako cijena ili mjera vrijednosti nisu na drugi način javno dostupni;

(b) uređeno tržište mora osigurati postojanje primjerenih nadzornih mjera za praćenje trgovanja i namire takvih financijskih instrumenata;

(c) uređeno tržište mora osigurati da namira i isporuka, bilo fizička isporuka ili namira u novcu, mogu biti izvršeni u skladu s uvjetima ugovora i uvjetima predmetnih financijskih instrumenata.

POGLAVLJE VI.

IZVEDENI FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Članak 38.

(Članak 4. stavak 1. točka 2. Direktive 2004/39/EZ)

Karakteristike drugih izvedenih financijskih instrumenata

1. Za potrebe točke 7. odjeljka C Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ, smatra se da ugovor koji nije promptni ugovor za potrebe stavka 2. ovog članka i koji nije obuhvaćen stavkom 4. ima karakteristike drugih izvedenih financijskih instrumenata i da nema komercijalnu namjenu, ako ispunjava sljedeće uvjete:

(a) ispunjava jedan iz sljedeće grupe kriterija:

i. njime se trguje u okviru sustava trgovanja treće države koji obavlja sličnu funkciju onoj uređenog tržišta ili MTP-a;

ii. izričito je navedeno da se njime trguje na, odnosno da podliježe pravilima uređenog tržišta, MTP-a ili navedenog sustava trgovanja treće države;

iii. izričito je navedeno da je istovjetan ugovoru kojim se trguje na uređenom tržištu, MTP-u ili navedenom sustavu trgovanja treće države;

(b) poravnaju se preko klirinške kuće ili nekog drugog subjekta koji obavlja iste funkcije kao i središnja druga ugovorna strana ili postoje mjere za plaćanje ili određivanje marže u odnosu na ugovor;

(c) standardiziran je tako da su, posebno, cijena, jedinica trgovanja, datum isporuke i ostali uvjeti utvrđeni uglavnom pozivanjem na redovito objavljene cijene, standardne jedinice trgovanja i standardne datume isporuke.

2. Promptni ugovor za potrebe stavka 1. označava ugovor za prodaju robe, imovine ili prava, pod čijim uvjetima se isporuka ugovara u dužem od navedenih razdoblja:

(a) dva dana trgovanja;

- (b) razdoblje koje je općenito prihvaćeno na tržištu za tu robu, imovinu ili pravo kao standardno vrijeme isporuke.

Međutim, ugovor nije promptni ugovor ako, bez obzira na njegove izričite uvjete, postoji sporazum između ugovornih strana da se isporuka temeljne imovine odgađa i neće biti obavljena u okviru razdoblja iz prvog podstavka.

3. Za potrebe točke 10. odjeljka C Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ, smatra se da izvedeni financijski instrument koji se odnosi na temeljnu imovinu iz tog odjeljka ili iz članka 39. ima karakteristike drugih izvedenih financijskih instrumenata, ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) namira tog ugovora obavlja se u novcu ili se može obavljati u novcu po izboru jedne ili više strana, osim ako razlog nije neplaćanje ili drugi razlog za raskid ugovora;

- (b) tim se ugovorom trguje na uređenom tržištu ili MTP-u;

- (c) ispunjeni su uvjeti iz stavka 1. u vezi s navedenim ugovorom.

4. Smatra se da ugovor ima komercijalnu namjenu za potrebe točke 7. odjeljka C Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ te da nema karakteristike drugih izvedenih financijskih instrumenata za potrebe točaka 7. i 10. odjeljka C tog Priloga, ako je sklopljen s operaterom ili upraviteljem mreže za prijenos energije, mehanizma za energetska ravnotežu ili transportne mreže ili ga je on sklopio, a u danom vremenu potrebno je držati ravnotežu između isporuke i korištenja energije.

Članak 39.

(Članak 4. stavak 1. točka 2. Direktive 2004/39/EZ)

Izvedenice u okviru točke 10. odjeljka C Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ

Uz vrste izvedenih financijskih instrumenata iz točke 10. odjeljka C Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ, izvedeni financijski instrument koji se odnosi na niže navedeno također spada pod navedeni odjeljak ako ispunjava kriterije iz tog odjeljka i članka 38. stavka 3.:

- (a) širinu pojasa telekomunikacija;
- (b) kapacitet skladištenja robe;
- (c) kapacitet za prijenos ili prijevoz robe, bilo kablovski, mrežni ili drugim sredstvima;

- (d) naknadu, odobrenje, dopuštenje, pravo ili sličnu imovinu, koji su izravno povezani s isporukom, distribucijom ili potrošnjom energije dobivene iz obnovljivih izvora;

- (e) geološke, okolišne ili druge fizičke varijable;

- (f) svaku drugu imovinu ili pravo zamjenjive prirode, koji se mogu prenositi, osim prava na primanje usluge;

- (g) pokazatelj ili mjeru koji se odnose na cijenu ili vrijednost ili volumen transakcija bilo kakvom imovinom, pravom, uslugom ili obvezom.

POGLAVLJE VII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 40.

Preispitivanje

1. Najmanje jednom svake dvije godine te nakon konzultiranja Odbora europskih regulatora za vrijednosne papire, Komisija preispituje pojam „transakcije” za potrebe ove Uredbe, tablica iz Priloga II., kao i kriterija za utvrđivanje likvidnih dionica iz članka 22.

2. Nakon konzultiranja Odbora europskih regulatora za vrijednosne papire, Komisija preispituje odredbe članaka 38. i 39. koji se odnose na kriterije za utvrđivanje za koje instrumente treba smatrati da imaju karakteristike drugih izvedenih financijskih instrumenata, ili da imaju komercijalnu namjenu, ili da potpadaju pod točku 10. odjeljka C Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ, ako su ispunjeni drugi kriteriji iz tog odjeljka koji se odnose na njih.

Istodobno sa sastavljanjem svojih izvješća u skladu s člankom 65. stavkom 3. točkama (a) i (d) Direktive 2004/39/EZ, Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću.

3. Najkasnije u roku dvije godine od datuma primjene ove Uredbe, nakon konzultiranja Odbora europskih regulatora za vrijednosne papire, Komisija preispituje tablicu 4. Priloga II. te o rezultatima tog preispitivanja obavješćuje Europski parlament i Vijeće.

Članak 41.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova se Uredba primjenjuje od 1. studenoga 2007., osim članka 11. i članka 34. stavaka 5. i 6. koji se primjenjuju od 1. lipnja 2007.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. kolovoza 2006.

Za Komisiju

Charlie McCREEVY

Član Komisije

PRILOG I.

Tablica 1.

Popis polja za potrebe izvještavanja

Identifikator polja	Opis
1. Identifikacija društva koje podnosi izvještaj	Jedinstvena oznaka za identifikaciju društva koje je izvršilo transakciju.
2. Dan trgovanja	Dan trgovanja na koji je transakcija izvršena.
3. Vrijeme trgovanja	Vrijeme kada je transakcija izvršena, iskazano po lokalnom vremenu nadležnog tijela kojem se podnosi izvještaj o transakciji, i osnova po kojoj se podnosi izvještaj o transakciji iskazanoj u koordiniranom univerzalnom vremenu (UTC) +/- sati.
4. Pokazatelj kupnje/prodaje	Pokazuje radi li se o transakciji kupnje ili prodaje s gledišta investicijskog društva koje podnosi izvještaj ili, u slučaju izvještaja koji se podnosi klijentu, s gledišta klijenta.
5. Svojestvo u kojem je izvršena transakcija	Pokazuje je li društvo izvršilo transakciju: — za vlastiti račun (bilo u svoje vlastito ime ili izvršavajući nalog klijenta), — za račun i u ime klijenta.
6. Identifikacija instrumenta	Sastoji se od: — jedinstvene oznake o kojoj odlučuje nadležno tijelo (ako postoji) kojem se podnosi izvještaj, kojom se obavlja identifikacija financijskog instrumenta koji je predmet transakcije, — ako predmetni financijski instrument nema jedinstvenu identifikacijsku oznaku, izvještaj mora sadržavati naziv instrumenta ili, u slučaju izvedenih financijskih instrumenata, karakteristike ugovora.
7. Vrsta oznake instrumenta	Vrsta oznake koja se koristi za izvještavanje o instrumentu.
8. Identifikacija temeljnog instrumenta	Identifikacija instrumenta koja se primjenjuje na vrijednosni papir koji predstavlja temeljnu imovinu izvedenog financijskog instrumenta kao i prenosivi vrijednosni papir iz članka 4. stavka 1. točke 18. podtočke (c) Direktive 2004/39/EZ.
9. Vrsta identifikacijske oznake temeljnog instrumenta	Vrsta oznake koja se koristi za izvještavanje o temeljnom instrumentu.
10. Vrsta instrumenta	Usklađena klasifikacija financijskog instrumenta koji je predmet transakcije. Opis mora barem naznačiti pripada li dotični instrument jednoj od najviših kategorija prema jedinstvenom međunarodno prihvaćenom standardu za klasifikaciju financijskih instrumenata.
11. Datum dospijeca	Datum dospijeca obveznice ili drugog oblika sekuritiziranog duga ili datum izvršenja/datum dospijeca izvedenog financijskog instrumenta.
12. Vrsta izvedenice	Usklađen opis vrste izvedenice potrebno je izvršiti prema jednoj od najviših kategorija u skladu s jedinstvenim međunarodno prihvaćenim standardom za klasifikaciju financijskih instrumenata.
13. Opcija na prodaju/kupnju	Naznaka je li određena opcija ili neki drugi financijski instrument na prodaju ili kupnju.
14. Izvršna cijena	Izvršna cijena opcije ili drugog financijskog instrumenta.
15. Multiplikator cijene	Broj jedinica predmetnog financijskog instrumenta koji je sadržan u jedinici trgovanja; primjerice, broj izvedenica ili vrijednosnih papira koji predstavlja jedan ugovor.
16. Jedinčna cijena	Cijena po jednom vrijednosnom papiru ili izvedenom financijskom instrumentu bez provizije i (ovisno o slučaju) obračunatih kamata. U slučaju dužničkog financijskog instrumenta, cijena se može izraziti ili u valuti ili kao postotak.

Identifikator polja	Opis
17. Označivanje cijene	Valuta u kojoj se izražava cijena. Ako je, u slučaju obveznice ili drugog oblika sekuritiziranog duga, cijena izražena kao postotak, uključuje se taj postotak.
18. Količina	Broj jedinica financijskog instrumenta, nominalna vrijednost obveznica ili broj izvedenih financijskih instrumenata uključenih u transakciju.
19. Označivanje količine	Naznaka je li količina broj jedinica financijskih instrumenata, nominalna vrijednost obveznica ili broj izvedenih financijskih instrumenata.
20. Druga ugovorna strana	Identifikacija druge ugovorne strane u transakciji. Ta se identifikacija sastoji od: — ako je druga ugovorna strana investicijsko društvo, jedinstvene oznake za to društvo koju utvrđuje nadležno tijelo (ako postoji) kojem se izvještaj podnosi, — ako je druga ugovorna strana uređeno tržište ili MTP ili subjekt koji djeluje kao njihova središnja druga ugovorna strana, jedinstvene usklađene identifikacijske oznake za to tržište, MTP ili subjekt koji djeluje kao središnja druga ugovorna strana, kao što je navedeno u popisu kojeg objavljuje nadležno tijelo matične države članice tog subjekta u skladu s člankom 13. stavkom 2., — ako druga ugovorna strana nije investicijsko društvo, uređeno tržište, MTP ili subjekt koji djeluje kao središnja druga ugovorna strana, njena se identifikacija obavlja pomoću oznake „korisnik usluge/klijent” investicijskog društva koje je izvršilo transakciju.
21. Identifikacija mjesta	Identifikacija mjesta na kojem je izvršena transakcija. Ta se identifikacija sastoji od: — u slučaju kada se radi o mjestu trgovanja: njegove jedinstvene usklađene identifikacijske oznake, — u ostalim slučajevima: oznake „OTC”.
22. Referentni broj transakcije	Jedinstveni identifikacijski broj transakcije kojeg dodjeljuje investicijsko društvo ili treća strana koja izvještava u njegovo ime.
23. Oznaka za opoziv	Naznaka je li transakcija opozvana.

Tablica 2.

Daljnje pojedinosti na korištenje nadležnim tijelima

Identifikator polja	Opis
1. Identifikacija društva koje podnosi izvještaj	Ako jedinstvena oznaka iz tablice 1. Priloga I. nije dovoljna za identifikaciju druge ugovorne strane, nadležna tijela trebaju izraditi primjerene mjere kojima se osigurava identifikacija druge ugovorne strane.
6. Identifikacija instrumenta	Koristi se jedinstvena oznaka, dogovorena između svih nadležnih tijela, koja se primjenjuje na predmetni financijski instrument.
20. Druga ugovorna strana	Ako jedinstvena oznaka ili jedinstvena usklađena identifikacijska oznaka iz tablice 1. Priloga I. nije dovoljna za identifikaciju druge ugovorne strane, nadležna tijela trebaju izraditi primjerene mjere kojima se osigurava identifikacija druge ugovorne strane.

PRILOG II.

Tablica 1.

Informacije koje se objavljuju u skladu s člankom 17.

Vrsta sustava	Opis sustava	Sažetak informacija koje se moraju objavljivati u skladu s člankom 17.
Sustav trgovanja koji se temelji na knjizi naloga i na kojem se trgovanje odvija putem neprekidnih dražbi	Sustav koji pomoću knjige naloga i algoritma trgovanja, koji funkcionira bez ljudske intervencije, izvršava neprekidno uparivanje naloga za prodaju s odgovarajućim nalogima za kupnju na temelju najbolje raspoložive cijene.	Ukupan broj naloga i dionica koje oni predstavljaju za svaku cjenovnu razinu, za najmanje pet cjenovno najpovoljnijih ponuda na kupnju i prodaju.
Sustav trgovanja koji se temelji na istodobno istaknutim ponudama	Sustav u kojem se transakcije izvršavaju na temelju obvezujućih ponuda koje su neprekidno na raspolaganju sudionicima, koji od održavatelja tržišta zahtijeva održavanje ponuda na razinama koje održavaju ravnotežu između potreba članova i sudionika za trgovanjem na komercijalnoj razini i rizika kojima se održavatelj tržišta izlaže.	Cjenovno najpovoljnija ponuda na kupnju i prodaju svakog održavatelja tržišta za navedenu dionicu, zajedno s količinama vezanim uz navedene cijene.
Sustav trgovanja koji se temelji na periodičnim aukcijama	Sustav koji uparuje naloge na temelju periodičnih aukcija i algoritma trgovanja, koji funkcionira bez ljudske intervencije.	Cijena po kojoj bi sustav trgovanja koji se temelji na aukcijama najbolje ispunio njegov algoritam trgovanja i količinu koja bi se eventualno mogla izvršiti po toj cijeni.
Sustav trgovanja koji nije obuhvaćen u prva tri reda	Hibridni sustav kojeg čine dva ili više od tri spomenuta sustava ili sustav u kojem je postupak određivanja cijene drukčije naravi od onog koji se primjenjuje na vrste sustava iz prva tri reda.	Odgovarajuće informacije o razini naloga ili ponuda i trgovinskih interesa; posebno, pet cjenovno najpovoljnijih ponuda na kupnju i prodaju i/ili istovremenih ponuda svakog održavatelja tržišta za navedenu dionicu, ako karakteristike mehanizma formiranja cijene to omogućuju.

Tablica 2.
Nalozi koji prelaze uobičajenu veličinu tržišta

(u eurima)

Razred u smislu prosječnog dnevnog prometa (PDP)	PDP < 500 000	500 000 ≤ PDP < 1 000 000	1 000 000 ≤ PDP < 25 000 000	25 000 000 ≤ PDP < 50 000 000	PDP ≥ 50 000 000
Minimalna veličina naloga koji se može okarakterizirati kao nalog koji prelazi uobičajenu veličinu tržišta	50 000	100 000	250 000	400 000	500 000

Tablica 3.
Standardne veličine tržišta

(u eurima)

Razred u smislu prosječne vrijednosti transakcija (PVT)	PVT < 10 000	10 000 ≤ PVT < 20 000	20 000 ≤ PVT < 30 000	30 000 ≤ PVT < 40 000	40 000 ≤ PVT < 50 000	50 000 ≤ PVT < 70 000	70 000 ≤ PVT < 90 000	itd.
Standardna veličina tržišta	7 500	15 000	25 000	35 000	45 000	60 000	80 000	itd.

Tablica 4.

Pragovi za odgođeno objavljivanje i vrijeme odgode

Niže navedena tablica prikazuje, za svaku dopuštenu odgodu za objavljivanje i svaki razred dionica u smislu prosječnog dnevnog prometa (PDP), minimalno potrebnu veličinu transakcije za koju je primjenjiva navedena odgoda u pogledu određene vrste dionice.

		Razred dionica u smislu prosječnog dnevnog prometa (PDP)			
		PDP < 100 000 eura	100 000 eura ≤ PDP < 1 000 000 eura	1 000 000 eura ≤ PDP < 50 000 000 eura	PDP ≥ EUR 50 000 000
		Minimalno potrebna veličina transakcije za dopuštenu odgodu			
Dopuštena odgoda za objavljivanje	60 minuta	10 000 eura	Više od 5 % PDP-a i 25 000 eura	Manje od 10 % PDP-a i 3 500 000 eura	Manje od 10 % PDP-a i EUR 7 500 000
	180 minuta	25 000 eura	Više od 15 % PDP-a i 75 000 eura	Manje od 15 % PDP-a i 5 000 000 eura	Manje od 20 % PDP-a i EUR 15 000 000
	Do kraja dana trgovanja (ili prijenos na podne sljedećeg dana trgovanja u slučaju transakcije koja je izvršena u posljednja dva sata dana trgovanja)	45 000 eura	Više od 25 % PDP-a i 100 000 eura	Manje od 25 % PDP-a i 10 000 000 eura	Manje od 30 % PDP-a i EUR 30 000 000
	Do kraja dana trgovanja nakon dana izvršenja transakcije	60 000 eura	Više od 50 % PDP-a i 100 000 eura	Više od 50 % PDP-a i 1 000 000 eura	100 % PDP-a
	Do kraja drugog dana trgovanja nakon dana izvršenja transakcije	80 000 eura	100 % PDP-a	100 % PDP-a	250 % PDP-a
	Do kraja trećeg dana trgovanja nakon dana izvršenja transakcije		250 % PDP-a	250 % PDP-a	